

הליך-השלום הוא הדבר החשוב. לכל יהודי שחי במרוקו יש מישפחה בישראל, כך שה שלום הוא עניין אישי גם ליהודי מרוקו. זה לא רק דיבורים על פוליטיקה, אלה דברים אישיים ואינטים אגואיסטיים.

גם לך יש קרובים בארץ?

בוודאי. אמרת שלכל אחר במרוקו יש קרוב בישראל. גם לי יש, ואני מבקר אותם והם מבקרים אותי.

אך קרה שכולם סביבך עלו לארץ, ושקרובי-מישפחה שלך עלו לארץ ואתה ומישפחתך לא עלייתם? רק 70% מיהודי מרוקו עלו לארץ. יש יהודים מרוקאים בצרפת, באנגליה, בקנדה, בספרד, בוונצואלה, ואף באוסטרליה. אני רואה את מרוקו כמולדת שלי, ואני חי שם כמו כל אזרח.

אבל עובדה היא שכל היהודים המרוקאים שלא הגיעו לארץ, הצליחו.

זה נכון, זו עובדה. אתה חושב שמו שהגיע לארץ עשה טעות?

אני לא יודע, אבל העובדות מונחות לפנינו, ואי אפשר להכחיש אותן. הרי למי שלא עלה לארץ אין מוח מיוחד.

אתה נפגש הרבה עם אנשי אש"ף?

זו הפעם הראשונה. אז למה דווקא עכשיו? כי ההצהרות שלהם התקרמו מאוד, ועכשיו נראה לי רגע מתאים שאדבר איתם.

אתה מתכוון לדבר עם יצחק שמיר על הכינוס הזה, או על הברה באש"ף?

אני מדבר תמיד עם כל אחד. ואני לא מרגיש שבבואי לכאן אני עושה משהו מיוחד. אני מרגיש כמו אדם שהשתכנע שיש הזדמנות למצוא דרך לשלום, כי היו שנויים והיתה התקרמות במדיניות של אש"ף, והיתה גם ועידת קובלנקה. ואני מרגיש שיש לי חוב מוסרי לחקור את העניין הזה.

ואתה לא מרגיש שיש לך חוב מוסרי לשכנע את המנהיגים בישריאל?

בוודאי, כאותה מידה. תדבר על זה עם שימרון פרס? עם פרס אני נפגש הרבה.

תדבר איתו על אש"ף?

זה לא סוד שאני נמצא פה. אני לא מתחבא, אני מופיע בפומבי.

מה תגיד לפרס?

שזה חשוב לשמוע יהודים ופלסטינים חברי אש"ף מבקרים על תהליך-השלום, ללא הקליטאות שאנחנו הורגלנו לשמוע, ובניסיון אמיתי למצוא דרך לקשור את החוטים ביחד.

תסכים להיות מתווך בין ישראל אל לאש"ף, אם יבקשו ממך?

אני מקווה שלא יצטרכו אותי, כי אם יצטרכו אותי, פירושו של רבר שהם מאוד רחוקים ממסאוימתן.

ואם תתבקש?

אני לא חושב שאני מתאים. אבל ארגיש מאוד לא נוח אם לא אעשה כלום. אני חושב שיש לנו משימה — להוכיח שיהודים וערבים יכולים לחיות ביחד.

אתה מאמין בזה?

אני מאמין כי אני חי את זה. יש לך חברים ערבים?

90% מהחברים שלי הם ערבים. וחברים פירושו, שאני חי איתם, עובד איתם, הולך לבקר בבתיהם, הם מבקרים בבית שלי. אנחנו צוחקים ביחד ובוכים ביחד. אנחנו העדות הטובה ביותר לחיים משותפים.

במדניה

העם

אספסוף של ליניץ

בעיקבות ההלם. יצאו כר

העכברים מחוריהם.

ישראל אחרת הציגה את

עצמה

מתאבד פלסטיני, קנאי דתי שוחר-נקמה, קרא בשם חברו, נכה-האינתיפאדה, תפס בהגה האוטובוס ודירדר אותו לתהום. 14 איש נהרגו, נפצעו, וביניהם המתנקש עצמו. מעשה-הוועה היכה את המדינה כולה בי-הלם. סערות-דגשות עברה על הציבור היהודי. וכמו תמיד נמצב כזה, יצאו כל העכברים מחוריהם.

הרמגזים מכל המיפלגות, שביקשו לעשות הון אישי מהטראגדיה עליידי הסתה פרועה.

הפסיכופאטים למיניהם, שזעקו להפעלת עונש-המוות, אף שכל מומחה-הביטחון רואים בכך אסון.

ובעיקר: אספסוף-הליניץ שוכני איווריה-שוליים של העולם התחתון הפלילי, הפוליטי והחברתי, המוכנים להזדעק בכל עת כדי לעשות שפטים בכני כל מיעוט.

במשך כמה ימים ראה העולם כולו את פני ישראל האחרת, המכוערת. הישראלים שהתכללו בראי זה נתקפו חרדה. לפתע התגלו לעיניהם התומות, שאינן גלויות לעין בימים כתיקונם. היה זה אות-אזהרה.

זה יכול לקרות כאן

תקרית קטנה בחוף קיסריה

חושפת את מצב המדינה

זה יכול היה להיות סיפור של שלושה יהודים כפולין של פילסורסקי או בגרמניה של ויימאר. אבל זה היה סיפור של ערבים כמדינת-ישראל.

סיפור קטן — ורוקא משום כך מבהיל. צעיר, נער זכבה. שלושה אורחים ערביים צעירים יצאו לשפת-הים בקיסריה. צעיר בן 19, נער בן 15 וחבר נכה.

אך הגיעו לשם, נתקלו בקבוצה של בריוזים נים מאור-עקיבא, שהתנפלו עליהם והיכו אותם בלי אכזחה — בשרשראות, במקלות, במהלמות ובכעיסות. עשרות היהודים שהיו מסביב, אורחים שחיפשו שלוה ושיוויון, לא התערבו. אנשי מישמר-הגבול, שהיו בסביבה, לא התערבו אף הם. הערבים זעקו וביקשו רחמים. איש לא שעה.

השלושה ניצלו בקושי, אולי מפני ששתי נשים זעקו והתחננו. הם הגיעו הביתה, לכפי רם. אבי הקורבן העיקרי ניסה להגיש תלונה למישטרה בטלפון, אך הועבר מתחנה לתחנה. כל השוטרים סירבו לקבל את התלונה.

רופא מקומי בדיק את הפצועים וציווה להם עברים לבית-החולים בחדרה. שם היו מונחים במשך שעותיים, מבלי שאיש טיפל בהם, עד שהגיע רופא ערבי העובר במקום. בית-חולים זה משרת ציבור ערבי גדול במשולש.

עד-דאייה אחת היתה כתבת-הרדיו יפה גליק. היא שהתה בשפת-הים עם גיסתה. אולי היו הן שתי הנשים שזעקו-תיוקן הצילו את הערבים. גליק פנתה לאנשי מישמר-הגבול במקום. אלה סירבו להקשיב לה והיפנו אותה לתחנת-המישטרה בחדרה.

שם סירבו היומנאים — שוטר ושוטרת — לרשום את התלונה. את תוצאי שם רע על אורע-קיבא" התריסו בפניה. שוטר קשיש, שניסה להגיד לשוטרים שחובתם היא לרשום את התלונה, הושטק בגסות.

כל זה השתנה ברגע שכתבת-הרדיו שיר"רה את הידיעה בקול-ישראל. שוטרים הגיעו אל הכתבת הביתה ורשמו את התלונה, שוטרים אחרים מצאו את הקורבנות, אחרי חצות,

החוצה או פנימה?

לעמרות אחרות. החלטות מרכז-הליכוד שמו קץ לתיקוה זו. כדברי הסיסמה שנפוצה השבוע בארץ: "שמיר סוגר".

בעיני רבין היתה היוזמה טכסיס כדי להגיע להידברות עם אש"ף, מבלי לערב את אש"ף בגלוי ובמישרין. התהליך נועד לאפשר משאומתן עם מישלחת פלסטינית שתאשר עליידי אש"ף, מבלי שהקשר הזה יהיה רישמי.

גם תיקוה זו הופרכה השבוע. כפי שאמר רבין בישיבתה של לישיבת מיפלגתו: אי-אפי שר למצוא "פארטנר" למשאומתן על סמך התנאים של הליכוד. (רבין נרתע מפני המילה "שותף").

בגדי המלך החדשים. עמדתו של רבין היא הקובעת. למעשה מבטא רבין את עמדת מערכת הביטחון כולה. בזה כוחו.

צה"ל, השב"כ ושאר זרועות-הביטחון הגרי עו והימכר למסקנה שאי-אפשר לנצח את האינתיפאדה, ושאפשר לשים לה קץ רק בדרך של משאומתן מדיני. כדי להגיע לכך בהקדם האפשרי, ררוש "פארטנר". מכיוון ש איש בצמרת הביטחונית עדיין אינו מעז לה ציע בגלוי משאומתן עם אש"ף (אף שהכל אומרים זאת בשיחות פרטיות), נולד הרעיון של הבחירות כשטחים הכבושים.

לאיש אין אשליה לגבי אופי המנהיגות שתיבחר. תהיה זאת מיפקדת-האינתיפאדה. מכיוון שהכוונה היא לנהל משאומתן על הפסקת האינתיפאדה, אין גם טעם בכל מנהיגות אחרת.

עוז וייצמן מילא את תפקיד הילד באגדת המלך-היער. הוא שאל: אם כבר לנהל משאומתן עם אש"ף, מדוע לא כמישרין? מדוע לחפש מתוכיכים אולם איש מן הפוליטיקאים האחרים לא העז להגיד זאת.

פרס או רבין. בזאת טמונה חולשתה של מיפלגת-העבודה.

הלישכה החליטה להמליץ לפני המרכז על פירוק-הממשלה והליכה לבחירות. אם אכן תתגשם המלצה זו — חרף לחצים אמריקניים ופנימיים — תצטרך מיפלגת-העבודה להתייצב לפני הציבור כאלטרנטיבה לליכוד.

גורלה בבחירות הבאות יהיה תלוי, בין השאר, בהצלחתה לשכנע את הציבור שאמנם יש לה תוכנית פוליטית אלטרנטיבית, ברורה ואמינה.

על חלק מן הדברים רמו פרס בנאום בלישכה פשרה טריטוריאלית, שטחים תמור רת שלום, הידברות עם "פלסטינים". לא הוא ולא רבין העזו לבטא את הפסוק המפורש: "משאומתן עם אש"ף". אך התחמקות זו עלולה לסכל את ניסיונם לשכנע את הבוחר בעיילות תוכניות.

בבחירות הבאות עשוי להיווצר מצב פאראדוקסלי: רבין ופרס ינפפו בתוכנית "שמיר", ואילו הליכוד ינפפו ב"חישוקים". אך לא ברור אם פרס או רבין יהיה הפעם נושא הדגל העיקרי.

וגבו מהם עדות. דובר המישטרה מסר הודעה. שלושה חשודים נעצרו. המפכ"ל הבטיח חקירה של השוטרים.

שמן על המדורה. מיקרה זה, קטן ושוולי לכאורה, מראה את תיפקוד המערכת כולה.

ככמה איוורים במדינה היו בימים האחרון נים גילויים של פרעות. ערבי נהרג ואחרים נפצעו מידויו אבנים בדרום. בירושלים ערכו פורעים פוגרומים, אחרי שניסו לכלות את זעמם בביתו של ח"כ דדי צוקר מר"ץ. בכל האירועים האלה בלטו אברכים דתיים, עבריינים פליליים וסתם צעירים מוסתים.

עובדים פליליים וסתם צעירים מוסתים.

ערבים ובני-אדם

זהו עניין של הגדרה. ואולי

יותר מזה.

ביום השני, 10 ביוני 1989, הודיע דובר צה"ל שלפי הספירה הרשמית נהרגו עד ה 4 ביוני 417 ערבים 9 יהודים.

באותו היום התפרסם בחדשות כי בהלי וויית אחד מקורבנות פיגוע-האוטובוס, שימ עוז דהאן, אמר השר רפי ארדי: "עד היום נהרגו באינתיפאדה 14 בני-אדם, ועכשיו נהרגו בבת אחת עוד 14".

המעשלה בדרך החוצה?

לפרס זה נשבר. הוא

מעדיף בחירות. יש לו

סיבות. גם לרבין.

קשה לדעת מתי זה קרה בדיוק. אולי בשעה שנאלץ להימלט על נפשו, כשניסה השבוע להשתתף בהלוויית אחי הקורבנות של פיגוע-האוטובוס. אולי זה קרה כאשר ראשי עיריות-הפיתוח שפכו עליו קיתונות של השמצות, כאילו היה הוא האשם במצבן.

פתאום תפס פרס שהנמכת הדגלים של מיפלגתו לא הועילה, שהתפרסותו לפני ציי בורים לאומניים ועדתיים לא הביאה תועלת. הוא נשאר גלגל תמישי בממשלה הדוורת ימינה, ומיפלגתו נראית ככוח פוליטי שוקע.

החלטת מרכז-הליכוד, שרוקנה את "יוזמת השלום" מכל תוכן, חשפה את ערוות מיפלגי תו לעיני כל.

יצחק מול יצחק. יוזמת-השלום הומצ"ה על-ידי יצחק רבין, ואומצה על-ידי יצחק שמיר. רבין ומלכתחילה היה ברור כי כל אחד משני היצחקים התכוון למשוך את.

בעיני שמיר זה היה גימיק של יחסי-ציבור (ראה הודון). שנועד לשנות את פני ישראל בעולם, להלת באמריקאים ולהרוויח זמן. פרס, רבין והאמריקאים ידעו זאת, כמובן, אולם הם קיוו כי שמיר יגרר בעלי-כורחו